

ŠTEV. 10

1936/37

LETNIK 67

Emanuel Kolman :

Noč nad poljem.

Noč
nad poljem tiho plaka:
kje ste zvezde, zvezde drobne,
da zasvetite iz mraka ...?

Svetla zvezda se utrne
in nad poljem v mraku zgine.
Tiho plaka noč v višine:
kje ste zvezdice srebrne?

Zvezde snivajo skrivaje
in noč toži vse do zore:
takrat sonce izza gore
v dalj pozdravi jo smehljaje.

Fr. Kunstelj:

Navsezgodaj.

»Vstani, vstani, čas je že,
sladka kava čaka te!«

»Mama, ah, kar pusti me,
čas je še. Bom že, bom že.«

»Vstani, vstani, čas je že,
sonček že visoko gre.«

»Mama, ah, le pusti me,
v postelji tak toplo je!«

Mama v tretjič kliče že:
»Vstani, ptička vabi te!«

»Mama, ah, tak pusti me,
kava, sonček, drobna ptička,
vse, prav vse počaka me.«

Sladka kava je splahnela,
drobna ptička odletela ...

Sonce svetlo se je skrilo,
na zaspančka — dež rosilo ...

Tonca iz lonca.

Nenavadna zgodba iz starih časov.

9.

olona se je vesela vračala domov. Gruntarica ji je napolnila v jerbas ješprenja in kaše, ajdove moke, lepo kepo zabele in še velik kos rženega kruha. Mislila si je, kako bo Tona vesel, ko pride iz gozda in mu pokaže toliko dobrot, kakršnih nimata vedno pri hiši. Tudi na malega je mislila. Njemu je prihranila štrukelj. Za malico ga je dobila. Samo malo ga je odkrhnila, da ga je poskusila. Malemu bo bolj teknil. Tri, štiri dni ga bo imel dovolj.

Tako je prišla vesela pred hišo. Pred hišo jo je veselje minilo.

Videla je, da je nekdo tresel hruške. Listje je bilo po tleh in odlomljene vejice, katerih so se gotovo držale medenke.

Vzkipela je.

»O, bom že izvedela, kdo jih je! Pokažem mu, da bo pomnil! V grlu naj mu obtičijo, roka naj mu usahne!«

Ko je tako izlila svojo jezo, je vzela skozi špranjo na pragu izza vrat ključ in odprla.

»Tonca!« je zaklicala že v kuhinji.

Tonca se ni oglasil in čudno se ji je zdelo, da bi tako dolgo spal. Odprla je še v izbo, pogledala najprej na posteljico in kakor okamenela. Malega ni bilo. Odložila je jerbas na klop. V klópi je zapazila žeblje, ki jih prej ni nikdar videla. Saj je tolikokrat brisala klop, a je bila gladka. Ne eden tak žebelj ni bil zabiti vanjo. Oddahnila se je.

»Ti porednež ti! Vstal je pa je zabijal žeblje v klop in zdaj se je ustrašil in skril. Kam si se skril, Tonca? Kje si?«

Tonca se še ni oglasil.

»Nič se ne boj, saj te ne bom tepla! Štrukelj ti dam, takega še nisi jedel. Na, poglej, kako je velik!«

Ko tudi štrukelj ni privabil Tonca od nikoder, se je delala Polona huda. Pa tudi to ni nič pomagalo. Ni kazalo drugega, pretaknila je vse kote in prevrgla vse čevlje in kar je bilo v izbi — otroka ni bilo nikjer. Začela se je jokati in šla in prebrskala še vso kuhinjo. Tudi v kuhinji ni bilo nič. Kakor obnorela je potem planila pred hišo in začela na ves glas klicati Tonca.

»Toooncaaa! Toooncaaa!«

Izpred hiše je šla v vas. Spotoma je klicala otroka in še povpraševala ljudi, ki so se zbirali, če so ga kaj videli. Nihče ji ni vedel nič povedati. Tudi otroci ne.

Vrnila se je pred hišo, tam spet klicala in iskala. In ker je mislila, da je v kuhinji in izbi še premalo vse pregledala, je začela znova. Boga in vse svetnike je klicala na pomoč, a Tonca ni bilo in ni bilo.

»Kakor ga je dobila, tako ga je izgubila,« so si govorili ljudje v vasi, ko so jo slišali, kako joče in kliče. In nekateri so se še smejali in se norčevali, češ še pravega svojega otroka ne bi tako iskali. Bi se že vrnil, če bi kam odšel. Nevarnih krajev tako ni, da bi se mu moglo zgoditi kaj hudega.

Polona je tekla proti gozdu.

»Toooncaaa! Toooncaaa! ...«

»Ohooo!« se je oglasilo iz gozda.

Bil je Tona.

»Toooncaaa se je izguubiiil!« je na ves glas oznanila možu žalostno novico.

»... aaa ... uuubiiil ...« je odmevalo od robov.

Polono je pretreslo.

»Škrat odgovarja in pravi, da se je ubil. Joj, joj! O, da bi našla vsaj njegovo trupelce, da bi ga pokopali v žegnano zemljo! Joj, joj! ...«

Tona ji ni iz gozda nič odgovoril.

Ko je slišal, kaj se je zgodilo, je pustil delo in se v teku zagnal proti domu. Nič ni gledal, kam stopi. Čez drn in strn je drevel, ne korenina ne kamen, ne grm ne hlod ga nista ovirala in zadrževala. Brez sape se je pripodil iz gošče na travnik in se ustavil pred ženo.

»Kaj je? Kako je?«

In mu je povedala vse od južine do trenutka, ko se je vrnila.

Tona je majal z glavo. Žal mu je bilo malega, a vendar ni bil tako žalosten kakor Polona.

»Nama je že tako namenjeno, da morava biti brez otrok,« jo je tolažil in jo silil, naj gre z njim domov.

»Toooncaaa! Toooncaaa!« je Polona le še klicala.

»Če je kam zašel, ga bo že kdo našel in ga prinesel. Tiho gotovo ni, kjer je, saj kričati zna!« je menil Tona.

»A če se je ubil, kakor je prej iz robov klical škrat?« je sunkoma med ihtenjem vprašala Polona.

»Kaj moreš spremeniti? Če se je ubil, je že bila tako božja volja!« je bil Tona miren in prijel za roko ženo in jo bolj vlekel, kakor da bi hodila.

*

Gozdulja je slišala že prvi Polonin klic. Nasmehnila se je, vstala in šla s Črninom izpred koče proti travniku. Črnin je veselo lajal, ker ga je vzela s seboj.

»Lepa in prijazna se bova delala, Črnin. Ponudim se, da bom malega pomagala iskati. Da ga ti gotovo zavohaš in izslediš, bom rekla. Ti ga povsod išči, le okoli naše koče ne! Si razumel?« je vprašala črno hudobo, ki jo je poslušala z žarečimi očmi in privihanimi ušesi.

»Hov, hov, hov!« ji je zalajal v odgovor.

*

Tona in Polona sta se ustavila, ko sta zaslišala lajanje.

»Gozdulja gre iz gozda,« je spregovoril Tona.

Polona je pozabila, da Gozdulje ni mogla videti.

»Kaj, če bi jo prosila, da bi nama pomagala najti otroka?« je vprašala boječe moža. Na to prej ni mislila. Zdaj se ji je zdelo, da ji bo Gozdulja gotovo pomagala.

Črnin je že pritekel do njiju in se ustavil. Tudi Gozdulja ni bila več daleč.

»Ravno prav, Gozdulja! Če ne bi zdaj prišla, bi te morala iti iskat. Prosila bi te, če mi moreš pomagati. Ne bo zastonj. Cel pehar medenk ti dam; če bi bilo toliko premalo, tudi vse!« je Polona v svoji žalosti zaklicala starki, ko se je približala.

»Rada ti bom pomagala, rada. Kaj se je pa zgodilo, da potrebuješ moje pomoči?« se je delala Gozdulja nevedna.

»Ali me nisi slišala?«

»Seveda sem te slišala, Polona. Moža, Tona si klicala!«

»Ne, ne, Tonca sem klicala, Tonca. Našega malega. Doma sem ga pustila, pa ga ni zdaj nikjer, kakor bi se bil udrl v zemljo. Vse ti dam, kar imam, samo da bi mi ga našla!« je spet obljubljala.

»Poskusim, poskusim, Polona. Samo veš, jaz sem že na pol slepa in še noge že težko prekladam. No, pa imam pomagača! Viš, moj Črnin ga bo gotovo ovohal in iztaknil, če se le ni v zemljo udrl, kakor si rekla. Vse, kar mu naročim, mi napravi. Tak razum ima, da nima še vsak človek takega. Če bi znal še govoriti, ga ne dam za ves svet!«

Črnin je razumel gospodinjo in je mahal z repom.

»Si slišal, Črnin? Zdaj pa le vohaj in sledi! Otroka, ki se je izgubil, moraš dobiti! ... Kakšen je?« se je obrnila še k Poloni.

»Majhen je, majčken, manjši ko novorojenček. Pa hodi in tudi govori že. Obleden je in čevljičke ima, če si jih ni sezul.«

»Zdaj veš vse, Črnin!« je rekla Gozdulja psu in ga še pogladila.

Črnin je sklonil smrček k zemlji in tekel. Nikjer se ni ustavil, naravnost proti hiši je šel. Vohal je okoli peska in pod hruško pa še po deblu navzgor in lajal v drevo, kamor ni mogel.

»Še išči, Črnin, in tudi drugod, kjer so še sveži popoldanski sledovi! ... Saj je danes izginil?« je nedolžno povprašala Polono, zakaj zdelo se ji je, da je psu preveč naročila.

»Popoldne, popoldne, ko ni bilo doma ne mene ne Tona,« je povedala Polona, ki ni gledala na besede in je samo želela, da bi čimprej našla ljubeznivega otročička.

Črnin ni poslušal gospodinje, samo od peska do hruške je vohal, dvigal glavo in lajal.

»Tako je, Polona: otroka morata iskati pred hišo. Pes se od peska in hruške ne gane. Premetajta pesek! Mogoče je, da se je vanj zaril in ga je zasulo. Če ga ni v pesku, poglejta v hruško. Pes laja vanjo. Kaj, če se tišči kje med kako rogoyilo? Otroci radi plezajo, saj veš, pa je nemara poskusil še vaš! ... Črnin, zdaj se pa vrneva, sonce se že nagiba! ... Toliko sem ti pomagala, Polona, več ne morem. In Črnin, kakor vidiš, je dosti povedal. Drugod ni našel sledov,« je sklenila Gozdulja.

Črnin jo je poslušal, pritekel k nji in čakal, kdaj pojdeti.

Polona se je zahvalila in še rekla, naj le pride po medenke. Tona je bil ves čas tih in ni nič rekel. Mislil je na sanje, na gade in na popotnega, ki mu je pomagal.

In so se ločili in si obrnili hrbte ...

Drugi dan je prišla Gozdulja na vse zgodaj k Poloni. Polona je skoraj ni spoznala. Vsa je bila prepadla, imela krvave oči, kakor bi ne spala vso noč in bi samo jokala.

»Kaj pa te je prineslo, Gozdulja? In kakšna si! Pa ne, da se je tudi tebi zgodila kakšna nesreča?«

»Oh, oh, oh, sama skrb me je prignala! Celo noč nisem mogla zaspati, samo na tvojega otroka sem mislila. Ali sta ga našla? Ali je bil pod peskom ali v hruški?«

»Pod peskom ni bilo nič, v hruški pa smo dobili polha. Tona ga je ubil. Tako je zacvilil, ko ga je udaril, kakor bi zastokal naš Tonca. Joj, bojim se, da ga ni kdo vročil in spremenil v to živalco!« je povedala Polona in pri zadnjih besedah ostro pogledala starko.

»Polona, mene misliš in sumiš? Naj se pri priči pogreznem v zemljo in še na dno pekla, če sem ga jaz spremenila v polha! Ne rečem, mogoče pa je, da ga je kdo, če se ni celó sam... Saj veš, kako ste ga dobili!... Če je bil polh, je pač zdaj mrtev, ne obudiš ga več. Tudi jaz ti ne morem pomagati. Medenke mi boš pa vseeno dala, ne? Saj sem jih zaslužila, iztaknila sta ga le, čeprav v spremenjeni podobi. O, in jaz sem zgubila zaradi njega celo noč, oh, oh, oh!...«

Polona je potresla hruško in Gozdulja je pobrala poln predpasnik medenk.

»Zdaj sem poravnala račun!« je rekla Polona trdo.

»Si ga, si ga, Polona!« je odvrnila Gozdulja in krenila proti gozdu in ni bila več tako žalostna. Noč je izgubila, ker ko se je bila vrnila s Črninom, ni v vreči našla več Tonca. Tudi ona je vse pretaknila, a ga ni in ni bilo. Vreča je bila strgana, kakor prerezana. Tam skozi je ušel. Pa naj bi ušel, a kaj, ko sta izginili z njim tudi obe stekleničici s predragoceno vodicco! To, to ji je vzelo noč, to ji je pordečilo oči. Pa je zdaj le potolažena, ko jo je izkupil. Poškropil se je iz večje stekleničice in se je spremenil v polha. Tako se je sam sebe kaznoval, dokler ga ni še Tona, ki ga je ubil...

Tako se je tolažila Gozdulja.

Polona je bila še dolge tedne kakor izgubljena, dokler se ni vdala v voljo božjo.

Tona je ostal miren. Šival je čevlje, požvižgaval in mislil na popotnega, kako ga je rešil gadov in mu pomagal zadeti butaro, ki jo je tako lahko nesel.

(Konec prvega dela.)

Trn.

*Kako z b a d l j i v si, črni trn,
a bel je, lep tvoj cvet,
zasije v zarji kot srebrn,
ko slavec nanj prihaja pet.*

*Kako si ves s o p r a ž e n . trn,
najrajši sam in prost stojiš,
vse, kar dosežeš, prepodiš,
krog sebe sekaš v vetru črn.*

*Tvoj sad je t r p e k in grenak
in med bodicami tiči,
a vendar zdrav je in krepi,
ogiblje se ga le — bedak!*

*Zbadljiv si, cvetek tvoj je bel,
zdravilen sad, čeprav sladak ni,
pa vendarle sem te vesel,
saj nihče brez napak ni!*

Gustav Strniša:

Zlata minica.

Mala Simonka je bila hudo bolna. Mamica je poklicala zdravnika, ki je deklico pregledal, ji zapisal zdravila in ji dejal:

»Deklica mala! Res si bolna! Treba ti je še drugega zdravnika, samega ljubega Boga! Prosi Ga, naj nam nakloni jasne, sončne dni! In ko boš količkaj mogla, pohiti z mamico v prirodo, na sonce, med cvetje! Saj ti manjka toplih žarkov, da bi te vso obsejali in pregreli!«

Simonka se je gospodu hvaležno nasmehnila in utrujena zaspala.

Ko se je vzdramila, je zvonilo poldne. Dež, ki je že nekaj tednov padal noč in dan, je nekoliko prenehal.

Mama je odprla okno in dekletce je željno srkalo čisti zrak.

Tedaj je pribrenčala od nekod drobna žuželka in padla na pisano odejo male bolnice, kakor bi se bila zmotila in zamenjala umetne vezene cvete na odeji z resničnim cvetjem.

Ta žuželka je bila minica. A kako je bila tedaj grda, po hrbtu umazanorjava, po trebuščku pepelastosiva. Imela je smešno, debelo, popolnoma črno glavico ter dolge temnordeče tipalke.

Simonka se je hrošča razveselila.

»Tako skromna si in tudi prijazna. Koliko ptic me pozna, ki sem jih vso zimo krmila, vrabec potep se me sploh več ne boji in mi tam zunaj seda kar na ramo. Zdaj pa, ko sem zbolela, ni nobene blizu, le na priprto okno še katera počene, a potem odleti!«

Žuželka se je tiho in ponižno vrgla na hrbet in smešno migljala z nožicami in kimala z glavo, kakor bi hotela deklico zabavati in jo tolažiti.

Simonka pa je hrošču potožila:

»Vidiš, nobene ptice nimam, ki bi jo lahko poslala k ljubemu Bogu v nebesa, da bi prosila zame! Sicer Ga tudi sama prosim v molitvi, a če bi kdo prišel kar k Njemu in prosil zame, bi bilo še boljše! Veš kaj? Zleti ti kvšku in se dvigni pred božji prestol! Prosi ljubega Boga, naj pošlje mnogo, mnogo toplih žarkov, da bom okrevala in se igrala z njimi!«

Žuželka je zlezla deklici na prst, ji s krili zašumela v odgovor in že je zletela skozi priprto okno.

Deklica je zaprla oči in zaspala. Njena dušica pa je spremljala malo minico, ki se je počasi dvigala višje in višje.

Na visoki smreki je čepel črn krokar. Ko je zagledal mastnega, neokretnega hrošča, si ga je zaželel. Odprl je kljun in šavsnil — v prazinino. Hrošček je zadnji hip opazil njegovo nakano, zletel mimo kljuna in občepel krokarju na črnem perju.

Ko je ptič odletel, se je minica spustila z njegovega hrbta in se spet pogumno zaletela višje.

Visoko je plavala, ko je zagledala pestrobarvno mavrico in se ji približala. Zletela je nad njo in hitela dalje proti nebesom.

Dolgo, dolgo se je dvigala v višavo. Bila je že zelo trudna in kar vse se je vrtelo v njeni glavi. V težki omotici je žalostna zaprla oči, prepričana, da bo slednji trenutek zdrknila v globino in padla nazaj na zemljo.

»Kakšna neznatna žuželka je priplula tako visoko?« je začula tedaj zveneč glas.

Pogledala je in uzrla lepega, ljubkega angela, ki jo je ujel v svojo prosojno roko. Nagnil se je nad njo in takoj je v šelestenju njenih kril razumel njeno prošnjo ter se začudil:

»Kako si požrtvovalna! Takoj te ponese pred božji prestol!«

In angel se je dvignil.

Naslednji trenutek je začutila minica, kako urno se dviga v nepoznane skrivnostne višine. Že je začula tajinstvene glasove božanske godbe, vmes je odmevalo sladko in milo šepetanje, ki se je ujemalo z nežnimi zvoki.

In minica je vedela, da je v nebesih. Zaprla je spet oči, a ko jih je odprla, je ležala na božji dlani, ki drži v rokah ves svet. Videla je prosojno sijoče oči, ki so se ljubeče smehljale, ko je Bog govoril:

»Le vrni se, ti mala, dobra žuželka, uslišana je Simonka, a tudi tebi dam lep spomin!«

In Bog je dihnil vanjo ter jo izpustil.

Minica je začutila v sebi čudežno sladkost in silo, vsa prežarjena in prerrojena je kakor v sanjah plavala globlje in globlje.

Ko se je Simonka prebudila, je zastrmela.

Skozi okno je prisijalo sonce. Z blestečim žarkom je priplavala k nji drobna žuželka. Ko jo je deklica pogledala, je zastrmela, hrošček je bil ves zlat, sijoč kakor smaragd.

Zlata minica je zašumela in odletela in Simonka je vedela, da je hrošček izpolnil svoje poslanstvo.

Simonka je v nekaj mesecih okrevala, saj je imela dovolj sonca, in zdravje se ji je kar vidno vračalo.

Tam zunaj pa je v soncu in zelenju rajala zlata minica ter se vsa blesteča in lepa veselila življenja.

Joža Vovk:

Bolna mamica goduje.

Druga slika.

(Konec.)

Revna sobica. Borno opremljena. *Mati* leži v postelji ali v kakem bornejšem naslonjaču. Svetloba naj ne bo premočna. Zunaj dežuje, vso sliko spremlja oddaljeno grmenje, šklopotanje dežja, včasih blisk. Ko se zastor dvigne, *Janko* in *Tončka* zapojeta, stoječa pred materjo in držeča se za roko kakor v prvi sliki.

Preljuba moja mamica,
kot zvezda siješ vrh neba,
kako si dobra, zlata vsa,
o moja mamica!

Zvečer te Bogu izročim
in zjutraj spet, ko se zbudim.
Pozdravljena, pozdravljena,
preljuba mamica!

Mati: Ljuba otroka, res sta lepo zapela. Le potolažita se, pa vesela bodita! Ali sta kaj molila zame, ko sta bila v cerkvi?

Tončka: Seveda sva. Saj sva prav zato šla v cerkev, ker imaš danes svoj god. Pa za tistega dečka sva tudi molila, za tistega, ki naju je včeraj tako grdo napodil. Joj, še danes me je strah, če pomislim, kako grdo naju je obdolžil.

Mati: Potem si me pa ubogala. Nič ne marajta zato, če nimamo drv, pod streho smo pa le in tudi to je dobro. In nekaj drv je tudi še, da zmrzovali ravno ne bomo, sicer je pa zima tako proč.

Janko: To bi ga jaz premikastil, če bi mi danes prišel v roke!

Tončka: Janko, ti pa nisi prav nič molil zanj, ko še vedno misliš na maščevanje.

Janko: Kaj pa ti veš! Molil sem pa!

Mati: Pa je bila slaba molitev, če mu prej nisi odpustil v srcu. Odpustiti mu moraš, Janko, potem bo tvoja molitev Bogu prijetna in jo bo uslišal.

Janko: Odpustil sem mu tudi že, samo malo bi ga pa vendarle rad nabunkal.

Mati (se smeje): Ti si pa tič!

Tončka (se tudi smeje): Saj res, tepel bi ga in mu zraven zatrjeval, kako rad ga imaš! Ti si pa trikrat ptič.

Mati: Otroka! Danes, ko je moj god, bodita doma! Saj tako nikamor ne moreta, ko dežuje. Jestl imamo že nekaj, saj nam je Markov oče spet snoči veliko prinesel, v peč bomo zakurili in se kaj pomenili. Ti, *Tončka*, boš kako povest prečitala na glas, midva z Jankom bova pa poslušala. Pa katero mi bosta še zapela, ko tako lepo znata. Saj res, tako lepo sta zapela prej, kdo vaju je pa naučil? Tiste pesmi pa še nisem nikoli slišala. Lepa je.

Janko: To sva se pa kar sama izmislila.

Tončka: Vsak nekaj. Že davno sva se učila in mislila, kako bi bilo bolje.

Mati: Vse se pa tudi izmislita.

Tončka: Včeraj sva se ravno v gozdu učila peti, pa sta prišla tista dva, ki sta nama butaro razmetala in naju napodila. Tako me je bilo potem strah, da si še dihati nisem upala, in sem mislila, da za vsakim grmom čepi kak hudobnež in naju bo ustrašil.

Mati: Tisto kar pozabita. Saj ni bilo nič hudega. Morebiti sta se že spametovala, ali pa nista nič hudega mislila. Jaz bi jima že davno odpustila, drugič bi se pa še zmenila ne zanje. Janko, pojdi no v kuhinjo in prideni malo na ogenj!

Janko: Mama, jaz se kar bojim, da bodo žandarji prišli in me vzeli, ko mi je tisti deček tako sveto zatrjeval, da bo žandarjem povedal in da me bodo vzeli.

Mati: Nič se ne boj, nihče te ne bo vzel. Samo ustrašiti te je hotel. Kaj naj bi žandarji s teboj? Saj te še marajo ne! Ko boš velik, če boš kaj naredil, takrat te bodo pa res vzeli. Le pojdi in nič se ne boj!

Janko (molče odide).

Tončka: Mama, veš kaj bom pa jaz?

Mati: Kaj pa?

Tončka: Tisto povest bom naprej čitala. Snoči nisem prišla do konca.

Mati: Le daj!

Tončka (poišče knjigo na polici ali v kakem predalu, vzame stol in ga postavi prav blizu matere in začne na glas čitati. Sestavek, ki ga čita, naj vsebuje kaj o materi. Prečita samo nekaj stavkov, potem pride Janko).

Janko (se vrne v hišo): Uh, kako dežuje, kakor bi iz škafo izlival. Saj nas bo še voda vzela.

Mati: Nič nas ne bo. Sem sedi in poslušaj!

Janko: Takoj, še vrata moram v veži zapreti, da ne bo vse mokro, ko tak hud veter vleče. (Steče ven in se takoj vrne.) Mama, dva otroka tečeta po cesti. Morebiti gresta k nam. Vsa mokra morata biti.

Mati: Pokličí ju notri, saj ne moreta naprej v takem vremenu!

Tončka (pusti knjigo na stolu in steče k vratom ali k oknu): Ali imata kaj dežnikov? Gotovo sta mokra.

Janko (zunaj): Alo, notri pojdit! Kar k nam pojdit!

Tončka: Sta že tukaj.

Mati: Povabita ju k nam!

Julče (še zunaj): O ti presneti dež ti, ves sem moker kakor miš. Milka, vse mokro sva prinesla.

Milka (med vrati): Nič ne de.

Mati: No, otroka, kar notri k nam, se bosta malo posušila.

Janko (obstoji pri vratih in preplašen molči).

Tončka (ju spozna in jokaje steče k materi): Joj, mamica, to sta pa tista dva, tista dva sta...

Mati: Katera dva?

Tončka: Oh, tista, ki sta včeraj Jankota in mene...

Mati: Kaj se jih boš bala, saj ti ne bosta ničesar naredila! Kajne, da ne?

Milka: Nič se naju ne boj! (Stopi naprej.) Res, midva sva včeraj z vama grdo ravnala. Pa sva danes prav zato prišla, da popraviva, kar sva zagrešila.

Janko: Saj sva že pozabila.

Milka: Prav, če sta, midva pa še nisva in Julče zdaj obžaluje, da vaju je tako grdo nagnal. Povedala sva doma, da imate danes svoj god, in sva preprosila svojo mamico, da sva smela priti sem in vam tudi nekaj prinesiti.

Mati: Predobra sta, otroka.

Julče: Gotovo ste bili žalostni, ko sta vam povedala, kaj sem z njima naredil. Ko bo dež ponehal, bom šel še jaz z vama v naš gozd in vama bom pomagal nabirati drva.

Mati: Danes ne boste šli nikamor, preveč dežuje.

Julče: No, pa drugič.

Mati: Vidva sta vendar mokra; odložita, da bomo posušili, saj je pri nas zakurjena peč. No, Tončka, le pomagaj jima!

Tončka (pomaga): O, zdaj se vaju pa ne bojim več, ko sta tako dobra. Takole, kar na peč bomo dali in se bo posušilo. Mama, pa nisem zastonj molila! Vesta, jaz sem bila danes v cerkvi in sem za mamico molila, pa za vaju tudi.

Milka: O, dobra Tončka, kako sem ti hvaležna za to. Tale naš Julče se je komaj dal pregovoriti, da sem ga spravila s seboj. Gotovo mu je tvoja molitev pomagala. — (Julčetu): No, Julče, zdaj pa le Jankota lepo prosi odpusčanja, kakor sem te po poti naučila. Le s korajžo, saj vidiš, da niso nič hudi nate.

Julče (stopi nekoliko naprej k Jankotu): Torej, Janko. Ali mi odpustiš?

Janko (ga prime čez ramo): Seveda ti. Toda za kazen morata danes oba ves dan ostati pri nas, bomo lepo skupaj proslavili god naše bolne mamice, da bo vsaj na svoj god vesela in mi z njo.

Mati: Da, otroci, to bo najlepše veselje zame, če boste ostali za naprej dobri prijatelji. Danes pa res kar pri nas ostanita, saj v tem dežju ne moreta nazaj in daleč imata.

Milka: Prav rada ostaneva pri vas, ker ste tako dobri. In da bo vaš god še bolj vesel, nama je mati dala tole košarico; same dobre reči so v njej.

Janko (vesel): Živijo! Zdaj pa kar še enkrat zapojmo in še vidva pojta z nama; saj bosta lahko kar z nama pela.

(Vsi štirje se vstopijo okrog matere in zapoje):

Preljuba moja mamica,
kot zvezda siješ vrh neba,
kako si dobra, zlata vsa,
o moja mamica!

Zvečer te Bogu izročim,
in zjutraj spet, ko se zbudim.
Pozdravljena, pozdravljena,
preljuba mamica!

(Proti koncu zastor počasi pada.)

Šest študentov.

(Po V. Schumannu.)

ekoč je popotovalo šest navihanih študentov okrog po svetu. Namenili so se tudi tja na Ogrsko, da bi videli, česa novega se tamkaj lahko nauče.

Pripetilo pa se je, da je — kar je izredno čudno — imelo vseh šest študentov v vseh šestih žepih komaj pet vinarjev, dasi so bili od svojega cilja še dolge in dolge kilometre oddaljeni, še daleč tam na Bavarskem — kje je bila še Ogrska!

Ko so prišli tja do mejnega mesta Bratislave, je hkrati vseh šest porednih železčkov terjalo hrane. Zajtrkovati bi bilo treba. Študentje so sicer slišali to premilo godbo iz svoje notranjščine, toda kaj naj napravijo, da bo muzike konec, koliko naj dajo godcu, da bo utihnil, tega niso pri vsi svoji učenosti pogruntali...

Pa so kratkomalo mahnili v bližnjo gostilno in korajžno naročili gostilničarju, naj jim prinese kaj za pod zob. Gostilničar jim je ves vesel, da ima zopet enkrat goste, prinesel slastne jedi in izvrstne pijače. Študentje so jedli in pili in bili prav židane volje, ne da bi se pri tem količkaj pobrigali, kdo bo za njimi plačal ta imenitni prigrizek. Kot pravi brezskrbneži so sedli v gostilni za mizo, skrbi pa so prepustili preljubim ptičkom v gozdu in pod sinjim nebom...

Ko pa so se najedli in napili, so poklicali veselega krčmarja in moško dejali: »Krčmar, račun!«

Ko pa je krčmar res izračunal, so navihanci drug drugemu preobrnili vse žepe, se milo spogledovali in začeli na vse pretege stokati, kakor da bi jim bile jedi bog ve kako škodovale. Končno pa se je le eden izmed njih skorajžil in dejal krčmarju: »Preljubi naš gostitelj, kar po pravici ti povem, kar mislim in kar je res: vseh nas šestero nima niti beliča v žepu, pa napravi z nami, kar ti drago! Tudi če nas iz hlač streseš, ne bo padlo od nas več kakor pet vinarjev.« — Krčmar nekoliko pomisli pa reče: »Kam pa prav za prav potujete?«

»Na Ogrsko,« mu odvrne tisti, ki je bil med njimi najbolj korajžen, »tam ostanemo leto dni, da vidimo, kako se tamkaj študira. Nato pa se vrnemo.«

»Dobro, če se čez leto dni res vrnete,« pravi krčmar, »se zopet oglasite pri meni! In kdor od vas mi bo tedaj povedal najbolj

študentje se gostijo v krčmi.

kosmato laž, ki bo že kar podobna resnici, tistemu odpustim ves dolg in še eno porcijo mu dam po vrhu.« Študentje so bili s tem zadovoljni in so krčmarju obljubili, da se bodo za gotovo vrnili k njemu čez leto dni. Pa so jo mahnili proti Ogrski.

Ko so se čez leto vračali domov, so se zedinili v misli, da se oglase pri krčmarju, a ne vsi hkrati, marveč drug za drugim.

Prvi od njih vstopi, pozdravi in poprosi za prigrizek. Krčmar je prikimal in ga vprašal: »Od kod prihajate!« Ni ga namreč več spoznal.

»Iz Ogrske.«

»Kaj je tam novega?«

»Nič posebnega,« odvrne študent, »le to, da v Pešti sedi na stolpu velike katedrale ptič, katerega senca pada tri milje daleč.«

»Oho,« pravi krčmar, »to pa že ni res.«

Ko sta govorila še to in ono, pride drugi študent in naroči prigrizek. Krčmar tudi njega povpraša, kaj je novega na Ogrskem.

Študent pravi: »Nič novega ne vem, le to, da leži pred katedralo na dvorišču tako jajce, ki ga tri sto kmetov ne more premakniti niti za las.«

Pa pravi krčmar: »Potem pa že utegne biti res, da ptič tako daleč meče svojo senco.«

Tedaj vstopi tretji. Tudi tega pobara krčmar po novicah. Navihanec pove: »To je povsem novo, da je reka Donava zgorela od Bratislave do Dunaja.«

Krčmar se od srca zasmije in pravi: »To je pa že predebela laž.«

Ta trenutek vstopi četrti, ki pove krčmarju novost, da so se v goreči Donavi vse ribe spekle. — In krčmar je verjel, da je Donava zgorela...

Pol ure kasneje pride peti, ki je pripovedoval, da mu od vseh prejšnjih novic ni niti ena znana, a zvedel je, da je umrl — Bog.

»Kako naj Bog umre?« je začudeno vprašal krčmar, a že vstopi zadnji, ki pripoveduje, da je v Lincu videl, da je bila pristavljena lestva prav na nebo, po nji so pa hodili gor in dol majhni revni otroci in vsak je imel klobaso in žemljo v rokah.

Krčmar nato: »Potem pa že utegne biti res, da je umrl Bog, zato pa je mati Marija delila revnim otročičkom miloščino.«

Med temi pogovori je bil prigrizek pripravljen. Vseh šest je sedlo k mizi in bili so prav židane volje. Pa pravi prvi študent krčmarju: »No, zopet nas imate tukaj. Kdo od nas je povedal najdebelejšo laž?«

Krčmar pa si ni še s tem belil glave, komu naj podari en prigrizek, saj so bile laži tako umetno prepletene med seboj. Dal je vsem navihancem še en prigrizek, vam pa, dragi prijateljčki moji, je prepustil to stvar v presojo...

Emanuel Kolman:

Slepa deklica.

*Ptiček, ptiček — oj zapoj
tisto pesem lepo,
da pregnal mi žalost boš —
srečal deklico sem slepo
tam na vrtu sredi rož.*

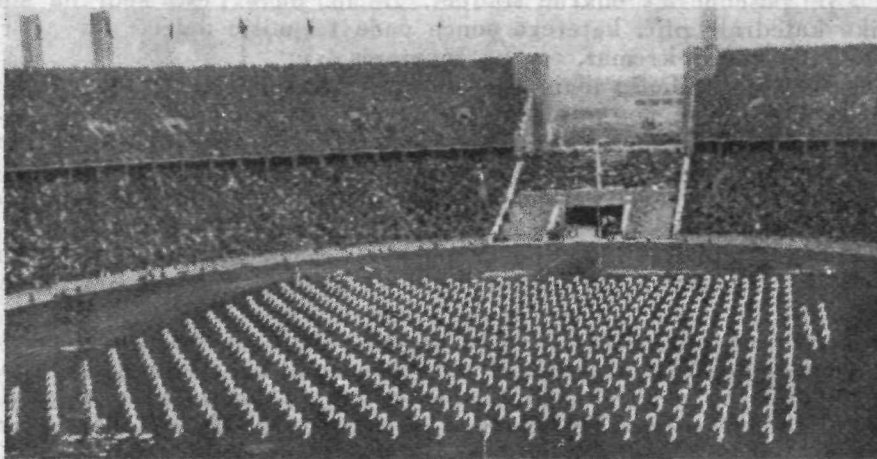
*Ptiček, ptiček — nič čul nisi,
žalostna kako je péla
o pomladi, soncu jasnem
in o sreči, maju krasnem.
In potem je zaihtela...*

*O, le molči, mili ptiček!
Vrni se med drage svoje —
deklica se več ne vrne,
nikdar več na vrt ne bo je...*

Janko Sicherl:

Olimpijada 1936.

Tekme v telovadbi posameznikov in vrst se je udeležilo štirinajst narodov. To potrjuje, da je poleg drugih športov tudi telovadba na visoki stopnji telesne vzgoje. Prva slika nam kaže veličastni nastop Švedov. Kako enotno izvajajo krasne vaje! Zanimiv je pogled na stotine belih telovadcev, ki se kakor črviči zvijajo v predklon.

Telovadni nastop Švedov.

Zmago v telovadbi v dvanajsteroboju so odnesli nemški telovadci. Sledili so jim Švicarji in Finci. V težki orodni telovadbi so si osvojili Nemci zmago na bradli in na konju z ročaji ter na konju vzdolž. Na drogu je zmagal Finec Saarvalo, zmaga na krogih pa je pripadla Slovanom.

Pri vajah na krogih se je razvila ostra borba za prvo mesto med Čehoslovakom Hudcem in Jugoslovanom Štukljem. Štukelj je kot večkratni zmagovallec na prejšnjih olimpijadah tudi tokrat častno zastopal barve svoje domovine ter priboril naši državi srebrno kolajno, da je vsaj enkrat zaplapolala na drogu tudi naša trobojnica, kar vam prikazuje tretja slika. Kaže nam slovansko zmago na krogih. Na srednjem drogu plapola češkoslovaška zastava, na levi jugoslovanska trobojnica, na desni pa vidite kljukasti križ nemške zastave. Veliki napisi v nemščini napovedujejo zmagovalce na krogih. Godba igra češko himno. Gledalci stoje, pozdravljajo z iztegnjenimi rokami in izkazujejo tako čast trem narodom, ki so jim imenovani tekmovalci priborili častne zmage.

Zmagovallec Štukelj na krogih.

Dne 16. avgusta so v velikem slovesno zaključili XI. olimpijske igre.

Nekaj podatkov o doseženih uspehih.

Končna ocena:

Zmagala je Nemčija, ki je dosegla največ točk in si priborila največ odlikovanj.

Slovesna objava zmag na krogih.

Mesto	Točke	Kolajna			
		zlata	srebrna	bronasta	
1. Nemčija	181	33	26	30	
2. Amerika	124	24	20	12	
3. Italija	47	8	9	5	
8. Japonska	34	6	4	8	
13. Češkoslovaška	19	3	5	—	
26. Jugoslavija	2	—	1	—	

Za nami so še: Romunija, Južna Afrika, Belgija, Avstralija (Filipini) in Portugalska.

Iz navedenih podatkov spoznate, kako težak je bil boj za prvo mesto, zato se naši tekmovalci niso mogli bolje uveljaviti. Pri nas je šport šele v razvoju. S pravilno telesno vzgojo pa bomo sčasoma lahko vzgajali dovolj krepkih fantov tekmovalcev, ki bodo kos velikim športnim nalogam. Poslali bomo nov športni rod na olimpijade ter dosegli tudi boljše uspehe.

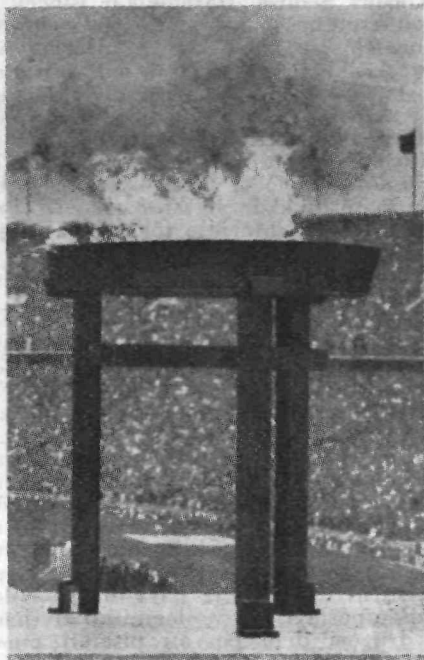
*

Ugasnil je olimpijski ogenj! Prihodnjič bo zažarel zopet na daljnem vzhodu — v Tokiju na Japonskem. L. 1940. se bo zopet oglasil olimpijski zvon, ki bo pod zaščito japonskega naroda sklical mladino sveta, da bi se spoznala, da bi tekmovala in se učila spoštovati med seboj.

Naj bi olimpijski ogenj svetil v vseh časih in vsem narodom kot znamenje medsebojne ljubezni in trajnega miru!

Športna vest.

Že nekaj mesecev sem se po naši slovenski domovini v športnem življenju opazila nov klub Planina, ki je v zimskem času priredil premnogo krasno uspešnih akademij športno-gimnastične vrste, med njimi najlepšo dne 7. marca v Ljubljani v veliki dvorani hotela Uniona, pa tudi na prostem so se ti športniki že z velikim uspehom pojavili, tako n. pr. v št. Vidu nad Ljubljano. Ta športni klub seveda sprejema v svojo sredo tudi našo slovensko mladino, da jo bo vzgajal telesno in duhovno. SK Planini želimo med našo mladino čim več lepih uspehov, mladini sami, še posebej pa našim čitateljem »Vrtca« pa toplo priporočamo pristop v vrste tega našega športnega kluba.

Olimpijski ogenj.

Dular Jože:

Janezov zob.

»Kaj jokaš in cviliš, moj Janezek mali, če zob se ti maje?« je dedek dejal.

»Poslušaj me rajši, kaj jaz bom naredil, da zob čisto sam ti iz ust bo izpal.

Na kljuko bom vroico drobno pritrdil, na njo zob privezal in v kozarec vodé bom do vrha natočil ter nekaj govoril... in zob bo izpadel kar mimogrede.«

Kar rekel je dedek, sta tudi storila.

S privezanim zobom je Janezek stal tri metre od vrat in pazljivo poslušal, kar dedek polglasno iz knjige je bral.

In dedek prebira, nenadoma zgrabi kozarec in pljuskne v obraz mu vodó. Preplašen je Janezek hitro odskočil — in v ustih zdaj nič več zoba ni bilo.

Ob koncu
šole ...

Slovstvo

Gustav Strniša, Harmonikar Binček. — Pred kratkim je naše mladinsko slovstvo obogatelo za novo knjigo Harmonikar Binček, ki jo je napisal naš sotrudnik Gustav Strniša. V knjižici, ki jo je pisatelj razdelil v dva dela, opisuje življenje malega Binčka, ki kaže prav posebno veselje do igranja na harmoniko. V prvem delu doživi Binček mnogo izrednih dogodkov in se nikakor ne more ustaviti. Prav mnogokrat ga ujamejo tolovaji, a se jim vedno srečno izmuzne iz pesti, dokler ne pride k dobrim ljudem, zlasti h gospodu profesorju Perdanu, ki spozna njegov izredni talent za glasbo in ga zato da učit na konservatorij, kjer končno promovira za doktorja glasbe in tako doseže svoj življenjski cilj.

Delo preveva skoz in skoz idealno gledanje na svet, je vse polno lepih romantičnih doživljajev, kar kaže, da se je znal pisatelj lepo poglobiti v otroško fantazijo, ki si vsepovsod slika prav rada izredne dogodke v gozdovih, med tolovaji in rokovanja in v ciganskem življenju. Medtem ko prevevajo prvi del razni avanturistični dogodki, je pa v drugem delu težišče postavljeno v umetniško življenje. V drugem delu posveti pisatelj mnogo razmišljanj ciganku Jovu, ki je sicer tudi umetnik, a bolj v ciganskem smislu

naravni umetnik, medtem ko Binček svojo naravno nadarjenost do umetnosti, zlasti do glasbe, močno dvigne s šolanjem, ki mu pomaga, da spozna pota, po katerih so hodili različni veliki umetniki. Šola mu pomaga, da se poplemeniti in izpopolni in da najde v svoji umetnosti samega sebe. Tako ima delo poleg preproste zunanje fabule tudi zelo globoko in resnično umetniške misli. Marsikateri odstavki so povsem pravilno za mladinsko knjigo posvečeni vzgoji in izobrazbi, saj vsebujejo premnogo lepih učiteljskih misli za malega harmonikarja Binčka. Glavna taka misel je, da se tisti, kdor hoče postati pravi umetnik, mora zavedati, da sta za doseg takega velikega cilja potrebni dve stvari: nadarjenost in delo. S tem hoče pisatelj povedati, kako se je mladi Binček od podzvestnega slušenja prave umetnosti dvignil končno do zavestnega uživanja in podajanja lepote v glasbi. — Delo je bogato in razumevalno ilustiral priznani ilustrator mladinskih del Niko Pirnat. Delo je pisano dovolj zanimivo in napeto, a jezikovno tu in tam nekoliko šepa. Tudi mnogo napak tiskarskega škrata bi bilo treba pri korekturi popraviti, kar se, žal, ni zgodilo. Delo toplo priporočam. — F. J.

*Dedek truden
spi, smrči...*

*Ivček zlobni
ga budi...*

*Kdo pa zadnji
se smeji...?*

Učitelj: »Jožek, kaj je dalje od nas, Japonska ali luna?«

Jožek: »Japonska.«

Učitelj: »Kako pa to?«

Jožek: »Tako. Luno vsaj včasih vidimo, Japouske pa nikoli ne!«

Jožkova teta se je strigla in si dala napraviti »bubikopf«. Ko je prišla domov, je bil ravno Jožek pri njih in jo z velikim začudenjem gledal. Pa mu pravi teta: »Kajne, Jožek, da sem sedaj mnogo mlajša videti!« — Jožek pa jo zafrkne: »Da, sedaj ste pa prav taki kot naš dedek.«

Jožek svoji sestri na sprehodu: »Ti, delaj malo večje korake, da ne boš strgala toliko čevljev!«

Rešitev ugank iz 9. številke:

Majska križanica: Vodoravno: 1. grom, 5. Abel, 9. dih, 12. beda, 16. Drim, 20. ro-kav, 21. Izak, 22. čoln, 23. kriza, 24. ogo-rek, 25. Anglija, 26. otoman, 27. bev, 29. vi, 31. in, 32. Ada, 34. ata, 37. st, 38. da, 40. Drava, 43. Nil, 44. la, 45. en, 46. orel, 47. ako, 49. ak, 50. ja, 51. Avari, 52. mak, 54. za, 55. au, 57. sir, 59. Emerik, 63. Va-lerij, 69. oktava, 73. kipar, 74. roka, 75. eden, 76. ravan, 77. arak, 78. kino, 79. kad, 80. Acek, 81. kaša.

Navpično: 1. grob, 2. rog, 3. okov, 4. mar, 5. ave, 6. bik, 7. Ezav, 8. lan, 9. dkg, 10. izložba, 11. hči, 12. boj, 13. elan, 14. dno, 15. akt, 16. dro, 17. rima, 18. Iza, 19. mana, 28. etika, 30. ltaka, 31. ideja, 33. dve-ri, 34. Ana, 35. alo, 36. a, 37. sla, 39. Ana, 40a. rov, 41. ara, 42. ali, 48. smirk, 52. Me-ka, 53. kepa, 54. zvon, 56. ujec, 57. Sava, 58. rana, 60. mir, 61. rak, 62. kri, 64. ako, 65. lak, 66. Eva, 67. red, 68. Ida, 69. one, 70. Krk, 71. tak, 72. vaš.

Izžrebana sta bila: Laznik Tončka in Miklič Bojan.

Naročnikom in prijateljem ob koncu leta.

Za nami je 67. leto »Vrtca«. Kakor se ob koncu leta vsak pameten gospodar ozre nazaj in pregleda, kaj je v preteklem letu storil prav, kaj napak, da bo vedel v prihodnjem letu uspešne stvari ohraniti in doigniti, napake pa odpraviti, tako moramo tudi mi pogledati v naš list v preteklem letu 1936./37. in ob tem pogledu pripraviti pot v prihodnje leto. Eno je gotovo, ostali smo katoliški mladinski list, ki vzgaja našo slovensko mladino predvsem z leposlovjem, pri čemer moramo poudariti, da smo to leto celo napredovali v primeri s prejšnjim, ker smo pesnim in povestim pridružili še dve otroški dramatični sliki, ki so jih naši čitatelji v prejšnjih letih upravičeno pogrešali. Doignili smo tudi zanimanje za sodobno premišljeno in trezno gojeni šport, ki smo mu v vsaki številki posvetili nekaj strani. V Zanimivostih in Slovstov pa smo nudili bralcem najrazličnejše važne novodobne izume, poročali o najnovejših odkritjih in proslavah in novih pesniških delih itd., skratka — skušali smo biti čimbolj sodobni, a ne pretirano moderni. Prav taka bo naša pot tudi v prihodnjem letu, ker jo smatramo za edino pravilno. Želim pa, da me naročniki opomnijo še na morebitne pomanjkljivosti, ki bi bile »Vrtcu« potrebne in koristne. Če bo le mogoče, bomo vsem upravičenim željam ustregli. Upodno povest bo tudi prihodnje leto pisal prof. dr. Joža Lovrenčič, ki bo nadaljeval svojo pravljico Tonca iz lonca. Povestica bo v drugem delu v dejanju zelo stopnjevana in zato še mnogo bolj zanimiva kakor letos v svojem prvem delu. Pisatelj nas bo povedel na srednjeveške gradove na Slovenskem v dobi, ko so graščaki prekruto računali z našim preprostim človekom. Videli boste, kako mali Tonca pomaga ponižanim in razžaljenim in kako strahuje samega mogočnega graščaka in njegovega valpta z vprav čudežnimi pripomočki. Že zavaljo te prezanimive povesti morate vsi dosedanji naročniki ostati zvesti svojemu »Vrtcu« in pridobiti še novih. Čim več vas bo, tem lepši in popolnejši bo vaš list! Urednik bo skušal na zunan in znotraj list olepšati in izpopolniti. Cena bo ostala 15 din. Pohvaliti moram naročnike, da je letos zanimanje za reševanje ugank razveseljivo naraslo — morda zlasti zaradi lepih daril, ki smo jih razpisali. No, tudi v prihodnjem letu bo vsak izžrebanec dobil novo vezano mladinsko knjigo. Urednik bo prav rad sprejemal uganke, ki mu jih bodo mladi naročniki sami sestavljali in pošiljali. Če bo le prostor dopuščal, bomo pod posebno rubriko priobčevali tudi vaše mladinske prispevke. Prav vesele in zadovoljne počitnice želim vsem naročnikom, sotrudnikom in prijateljem »Vrtca! Hvala lepa vsem za letošnjo podporo in pomoč! V septembru na svidenje. Upam, da ne bo nikogar od vas manjkalo, še novih pripeljite s seboj!

Urednik.

»Vrtce« izhaja 15. dan v mesecu in stane za vse leto Din 15.—. Urejuje ga in obla-tem odgovarja Jesenovec France, profesor v Ljubljani, Vodovodna cesta št. 24. — Uprava »Vrtca« v Ljubljani, Kopitarjeva ul. 2 (H. Ničman). Izdaja in tiska ga Jugo-slovanska tiskarna v Ljubljani (K. Čečl).

Urednikova beseda.

Naš list začenja s tole številko s poje 67. leto starosti. Na zunaj je star in ubog, na znotraj pa, tako se urednik nadeja, še čil in zdrav, mlad med mladimi, vesel med veselo slovensko mladino!

Tudi letos bo pisal »Vrtec« po istih načelih kot preteklo leto: igraje 'bo v zgajal, učil in zabaval. Zato bo v prvi vrsti ostal leposlovniki list za slovensko mladino. Res da bo gledal tudi v znanost in šport in v vse drugo, s čimer se peča današnja družba, a ogibal se bo pretirane in pretežke znanosti, zapletenih socialnih vprašanj današnje dobe, pretiranih modernih spakovanj v katerikoli veji današnjega bujno razraslega se življenja.

In ker bo »Vrtec« tak, upa in pričakuje, da bo našel prav velik krog bralcev med slovensko mladino, da bodo ostali listu zvesti vsi lanski čitatelji in da bodo še novi pristopili. Priznamo, da je 15 din precejšnja vsota za revnega otroka, toda za dobro čtivo se pač mora nekaj žrtvovati. In kaj vse boste dobili za teh borih 15 din: Čitali boste prekrasno uvodno povest »Tonca iz lonca«, ki jo je napisal dr. Joža Lovrenčič in ki je tako dolga, da je letos še ne bo konec. Pa krasno bo ilustrirana! In o letošnji olimpijadi v Berlinu boste skozi vse leto čitali, tudi to bodo spremljale lepe slike. In še pravljice in basni in pesmi in pripovedke, vsega, vsega boste dovolj dobili. Zato le z vnemo čitajte »Vrtec« in še drugim ga priporočajte!

Boste videli, da se ob koncu leta ne boste kesali!

Vse mlade prijatelje pozdravlja:

Urednik.